

figes, at den Udvikling, som vort Materiel til Søes har undergaaet, er forekrevet ved en Betragtning af den forskellige Maaade, hvorpaa Materiellet anvendes nu og tidligere. For en Del Mennefsaalbre siden var Forholdet det, at man maatte udvikle sin Flaade i Overensstemmelse med Udviklingen i andre Lande. Den Gang havde man Sejlskibe, og saa maatte man have Dineskibe i de smaa Mariner ligesaa vel som i de store. Naar man mødtes, lagde man sig Side om Side og hamrede løs paa hinanden med Juldugler, skød Huller i Sejl, Mast og Strog, og rev Jolk over Ende. Det blev man ved med i Time-, ja i Dagevis, og saa søgte hver til sin Havn for at reparere og mødtes saa igen. Saaledes var det den Gang for 100 Aar siden, men nu er det helt forskelligt. Den Gang kom det væsentlig an paa Officerernes Manøvrehygtighed og paa Antallet af Skibe. Nu have de smaa Stater faaet en enorm Kraft i Forhold til de større. Naar nu en lille Stat blot staar med et Skib, som er tilstrækkelig stærkt armeret, har tilstrækkelig være Kanoner, en tilstrækkelig kraftig Torpedo og er i Stand til at gøre den samme Fart som den større Marines Skibe, kan en Kugle, en Torpedo være tilstrækkelig til at bringe det større Skib ud af Rampen. Det, som det gælder om for en Marine som vor, er, at det Skib, vi skulle have, hvad enten det nu er mindre eller større, skal kunne følge med i fuld Fart med den større Marines Skibe, det skal kunne udskyde et lige saa stort Projektil som disse og have en Torpedo, som er i Stand til at volde den samme Deleeggelse, men eet Skib kan gøre det samme for en lille Marine som mange Skibe, naar blot dette ene Skib er i en saadan Stand, at det virkelig kan bruges, saaledes at det mindre Skib kan søge ind under Skytten og følge med de større Skibe, thi saa kan et saadant mindre Skib forholdsvis gøre en ganske anderledes Virkning over for en større Modstander, end den større Marines Skibe kunne gøre, idet de kun have de mindre Skibe at angribe. Dette synes mig klart, naar man blot har de samme Kanoner i den lille Marine og Skibe med tilstrækkelig Fart og med tilstrækkelig kraftige Torpedoer, kort sagt, at den mindre Marine i og for sig besidder de samme Egenstaber som den større Marine, selv om den ikke har saa store eller et saa stort Antal Skibe. Det giver den mindre Marine en uhyre Modstandsevne, og det er det væsentligste, enten den nu skal bruges til at værne om Neutraliteten eller til andet Brug, hvad vi maa forvente vil være over-

flødig; men haade i det ene og det andet Tilfælde ville saadanne Fartøjer være bedre i Stand til at møde en Fiende end de Skibe, som gives mindre Fart, mindre svært Skjts og svagere Torpedoer. Det forekommer mig, at Udviklingen maa gaa i den Retning, at da vi ikke kunne bygge større Skibe, maa de Skibe, vi have, i Fart, Skjts Kraft og Torpedoers Energi kunne maale sig med Modstandernes, og derfor anser jeg det i og for sig ikke for korrekt at anvende saa stor en Sum paa et Skib, der betegnes som Panserbatteri. Jeg har ikke haft Besjlighed til at gøre mig bekendt med Modellen dertil og kan derfor ikke have nogen Mening derom, men den Fart, som man paataenker at give dette Skib, indskrænker sig til 12—13 Knob, og for os, som skulle bruge vort Søværn til Værn om vor Neutralitet og være til Stede overalt, hvor der kan møde en krigsførende Flaade for at kunne følge den overalt i Farvandet, kan jeg ikke indse, at et saadant Skib kan opfylde de Betingelser, man maa stille til det, men det kunde dog selvfølgelig ikke falde mig ind at stille Vædringsforslag desangaaende. Det vilde ikke nytte, og jeg har ikke talt, fordi jeg ikke ønsker at se vort Værn til Søes udviklet paa en heldig Maaade, men fordi jeg i det hele taget tror, at den Vej, den højtærede Marineminister her vil gaa, er uheldig.

Marineministeren (Ravn): Jeg har egentlig ikke ret meget at bemærke, i ethvert Tilfælde ikke til, hvad der er foreslaaet til § 23.

De tre første Vædringsforslag Nr. 328, 329 og 330 ere jo tiltraadte af Udvalget. Jeg takker meget for de tiltraadte Vædringsforslag. De næste Vædringsforslag Nr. 331—338 inkl., som angaa Værstets og Flaadens Vedligeholdelse, skal jeg ligesaa lidt som den ærede Ordfører komme nærmere ind paa, thi hvis vi overhovedet skulle kunne blive enige om dem, maa det vistnok ske paa et noget senere Stadium.

Hvad Vædringsforslaget under Nr. 339 angaar, beklager jeg meget, at denne lille Vædringsforhøjelse for Inspektøren for Søofficersskolen ikke er tiltraadt af hele Udvalget. En saadan Løn af 600 Kr. er virkelig uforholdsmæssig lille, naar henses til, hvad han har at bestille paa Stolen. — Det glæder mig meget, at Udvalget har tiltraadt den Ordning, som jeg ved 2den Behandling har foreslaaet med Henhyn til Eksamenkommissionen ved Styrmandsetsamen. Jeg er ogsaa overbevist om, at den i enhver Henseende vil være fuldt forvarlig. Ligeledes glæder det mig, at Udvalget har